

Các biện pháp kỹ thuật phòng chống sâu ăn lá gây hại cây keo

*Hiện nay, nhóm sâu ăn lá gây hại chính cây keo tại tượng, keo lai và keo lá tràm bao gồm *Biston suppressaria*, *Phalera grotei* và *Ericcia pertendens*, với tỷ lệ hại tại rừng trồng keo từ 42 - 58%, chỉ số hại từ 26,7 - 33,5% và ngày càng có xu hướng mở rộng.*

Do vậy, đòi hỏi phải có biện pháp quản lý tổng hợp, bao gồm áp dụng biện pháp lâm sinh, biện pháp vật lý (bẫy mồi) và biện pháp sử dụng thuốc bảo vệ thực vật nhằm hạn chế sự gây hại của sâu ăn lá hại keo, góp phần nâng cao năng suất, chất lượng gỗ và quản lý rừng trồng keo bền vững trong cả nước.

1. Biện pháp lâm sinh

Áp dụng thường xuyên các biện pháp chăm sóc và vệ sinh rừng trong suốt chu kỳ sinh trưởng hàng năm của cây theo quy trình kỹ thuật đã được ban hành.

Với rừng dưới 3 tuổi áp dụng biện pháp kỹ thuật lâm sinh xới đất, vun gốc quanh gốc cây để diệt trừ sâu non và nhộng kết hợp với bón phân trong quá trình chăm sóc. Chú ý tại những cây có tán lá bị hại rõ rệt hoặc có nhiều phân sâu.

Bón thúc NPK với liều lượng 200 gram/gốc hoặc chế phẩm vi sinh với liều lượng 500 gram/gốc vào đầu năm thứ 2 kết hợp với xới đất, vun gốc. Phân được trộn đều phân với đất, lấp đất phủ kín lên trên mỗi rạch, sâu từ 08 - 10 cm, rộng từ 10 - 15 cm, cách gốc cây 40 - 50 cm.

Với rừng từ 3 năm tuổi trở lên tiến hành vệ sinh thực bì toàn diện, hạn chế lớp thảm khô quanh gốc cây, tuân thủ theo hướng dẫn kỹ thuật chăm sóc rừng hiện hành, tránh làm tổn thương cây và rễ.

2. Biện pháp bẫy

Bẫy đèn sử dụng loại bẫy bình tích điện di động kết hợp với bóng đèn có tia cực tím. Đặt các khay chứa nước bên trong có pha thêm dầu khoáng hoặc chất bám dính.

Khoảng cách giữa các bẫy từ 40 - 50 m, ở vị trí đồi cao và xung quanh bẫy thông thoáng, không có thực bì che khuất.

Tiến hành kiểm tra bẫy vào buổi sáng, bổ sung thêm nước trong khay chứa hoặc dầu khoáng.

Thời gian đặt bẫy khi thời tiết khô ráo vào buổi tối tập trung các đợt trong năm thường từ tháng 3 đến tháng 7 khi trưởng thành xuất hiện nhiều nhất. Số lượng bẫy đặt từ 3 - 5 bẫy/ha.

3. Biện pháp sử dụng thuốc bảo vệ thực vật

Thời điểm tiến hành sử dụng thuốc bảo vệ thực vật khi chỉ số hại tại rừng trồng keo tai tượng R% > 20,5%, rừng keo lai R% > 20,1% và rừng keo lá tram R% > 21,2%. Phun nhắc lại sau 10 đến 15 ngày nếu mật độ sâu, tỷ lệ hại không giảm và ưu tiên sử dụng thuốc bảo vệ thực vật sinh học.

+ Sử dụng thuốc bảo vệ thực vật sinh học

Sử dụng thuốc sinh học có chứa nấm *Beauveria bassiana* hoặc *Metarhizium anisopliae* có trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng với nồng độ theo hướng dẫn của nhà sản xuất và liều lượng phun 200 ml dung dịch/cây đối với cây dưới 2 tuổi và 300 - 400 ml dung dịch/cây đối với cây trên 2 tuổi.

Sử dụng bình phun tích điện hoặc bình phun tay để phun ướt lên toàn bộ tán lá và quanh gốc cây vào sáng sớm hoặc chiều mát, trời không có mưa. Nếu sau lần phun thứ nhất từ 10 - 15 ngày điều tra vẫn thấy có sâu ăn lá thì phun tiếp lần hai.

+ Sử dụng thuốc bảo vệ thực vật hóa học (khi thuốc bảo vệ thực vật sinh học không đạt hiệu quả phòng chống).

Sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật có các hoạt chất như Cypermethrin hoặc Emamectin benzoate có trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng với nồng độ theo hướng dẫn của nhà sản xuất và liều lượng phun 200 ml dung dịch/cây đối với cây dưới 2 tuổi và 300 - 400 ml dung dịch/cây đối với cây trên 2 tuổi.

Sử dụng bình phun tích điện hoặc bình phun tay để phun ướt lên toàn bộ tán lá và quanh gốc cây vào sáng sớm hoặc chiều mát, trời không có mưa. Nếu sau lần phun thứ nhất từ 10 - 15 ngày điều tra vẫn thấy có sâu ăn lá thì phun tiếp lần hai.

Lưu ý: Thuốc bảo vệ thực vật hóa học có chứa các hoạt chất Cypermethrin và Emamectin benzoate và thuốc bảo vệ thực vật sinh học chứa nấm *Beauveria bassiana* và *Metarhizium anisopliae* chỉ được khuyến cáo sử dụng sau khi được đăng ký vào Danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng tại Việt Nam để phòng chống sâu ăn lá cho cây keo.

Bên cạnh đó, thường xuyên tiến hành công tác điều tra, theo dõi định kỳ. Theo đó, điều tra sâu ăn lá vào thời gian từ tháng 3 đến tháng 6. Đây là các thời gian các loài sâu ăn lá hoạt động và gây hại chủ yếu trong năm. Tiến hành điều tra các giai đoạn phát triển của sâu ăn lá: sâu non và giai đoạn trưởng thành. Điều tra trong các ô tiêu chuẩn có diện tích 500 m² và đảm bảo trong mỗi ô tiêu chuẩn có ít nhất 30 cây ở rừng trồng keo tai tượng, keo lai và keo lá tram, ô tiêu chuẩn phải đại diện cho khu vực điều tra.

Diện tích điều tra dao động từ 0,2 - 1,0% tổng diện tích lâm phần. Số lượng ô tiêu chuẩn bằng tổng diện tích điều tra chia cho diện tích ô và tiến hành phân cấp hại cho toàn bộ cây trong ô tiêu chuẩn.